

2 sönd. efter trett.

Predikan i Visseltofta kyrka, 14 jan 2007

”Livets källa”

Joh 4:5-26

Jesus kom till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. ⁶Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen.

⁷En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: "Ge mig något att dricka." ⁸Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. ⁹Samariskan sade: "Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna." (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.) ¹⁰Jesus svarade henne: "Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bätt honom, och han skulle ha gett dig levande vatten." ¹¹Kvinnan sade: "Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet?" ¹²Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?" ¹³Jesus svarade: "Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. ¹⁴Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv." ¹⁵Kvinnan sade till honom: "Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten."

¹⁶Jesus sade: "Gå och hämta din man." ¹⁷Kvinnan svarade: "Jag har ingen man." Jesus sade: "Du har rätt när du säger att du inte har någon man. ¹⁸Fem män har du haft, och den du nu har är inte din man. Där talade du sanning." ¹⁹Kvinnan sade: "Herre, jag ser att du är en profet. ²⁰Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem." ²¹Jesus svarade: "Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. ²²Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. ²³Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. ²⁴Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning." ²⁵Kvinnan sade: "Jag vet att Messias kommer" (alltså den Smorde) "och när han kommer skall han låta oss veta allt." ²⁶Jesus sade till henne: "Det är jag, den som talar till dig."

Att vara människa är att törsta. Det är många gånger en plåga att vara törstig men också något som vi ska vara glada över. Det är bara döda människor som aldrig känner någon törst. Törsten i sig är alltså ett tecken på att vi lever, och en andlig törst, en törst efter Gud är ett tecken på att vi lever andligen.

Grunden för denna törst har sin grund i att vi är skapade av Gud. Eftersom vi är det så längtar vi med hela vår varelse efter en relation till honom. Syndafallet, att vi har gått vilse som människor har inte förstört denna längtan. Den kan inte förstöras eller dövas.

Men den kan missförstås och vantolkas. Det som har hänt efter syndafallet är att den har förlorat riktningen, vi har tappat kompassen och den navigerar nu i blindo. Men den har inte minskat i intensitet. Vi fortsätter att törsta och längta men vet inte efter vad. Det är som med våra vanliga hungerkänslor. När vi känner oss hungriga så talar inte magen om vad den vill ha. Vi blir lika mätta på godis och annan skräpmat som på hederlig husmanskost, åtminstone i det korta perspektivet.

Även vår andliga törst försöker vi ofta släcka på fel saker. Kvinnan vid Sykars brunn försökte släcka sin törst genom sina förhållande med olika män. Men det finns många andra sätt, allt från köphysteri till drogmissbruk.

Men det som är förrädiskt är att det som vi felaktigt använder för att försöka släcka vår törst i sig inte behöver vara något ont. Det kan handla om Guds goda gåvor som missbrukas, men de kan aldrig bli en ersättning för Gud själv. Vi längtar efter det absoluta, efter den fasta punkten i tillvaron, men vi lockas lätt av det relativa, av allt runtomkring.

Och när Gud byts ut mot det som är skapat, så väntar vi oss något av detta som det inte kan ge. Och det bäddar för besvikelser.

Jag tror att den främsta anledningen till att folk blir besvikna är att vi har för höga förväntningar. Reklamen försöker ju ofta skruva upp förväntningarna inför en viss vara och det gör ju att folk blir besvikna, när det inte motsvarar det som det lovar.

Inget skapat ting, eller andra människor för den delen kan, kan släcka min djupaste törst. Att vänta sig det är att vänta sig något som de inte kan ge. När vi dricker av sådant vatten blir vi törstiga igen, det är bara när vi dricker av det vattnet som Jesus ger oss som vi inte blir det.

Men lösningen ligger alltså inte i att utplåna vår törst och vår längtan efter Gud, utan att rikta den åt rätt håll. Vår längtan är i sig något som vi ska ta vara på, det är den som kan driva oss till Gud. Att sluta törsta är att dö.

Men det fanns en till som var törstig, den där dagen vid Sykars brunn. Det var Jesus själv, det var ju han som inledde samtalet med att be kvinnan om att dricka. Det är värt att tänka över hur Jesus tar kontakt med henne. Han är inte den som kommer ovanifrån och med pekpinne i hand talar om för henne vad hon behöver ändra på i sitt liv. Nej, det första han gör är att upprätta hennes självkänsla med att göra henne behövd. Jesus hade själv inget krus att hämta vatten med, utan hennes hjälp så skulle han inte kunna få något vatten.

Så han ber kvinnan om vatten. Gud ber människan om något att dricka. Vi förstår att det handlar om något mer än bara fysisk törst hos Jesus. Gud törstar efter oss människor. När vi tillber och lovsjunger honom, så betyder det något. Det är inget som vi gör bara för vår egen skull. Det är för Gud skull, Gud törstar efter vår tillbedjan.

När vi försummar Gud så drabbas han av törst, Gud längtar lika mycket efter oss som vi efter honom. Och det är kanske inte så konstigt om man tänker efter. När allt kommer omkring så är det väl inte för inte som han har skapat oss människor. Det vore konstigt om han skapade människan och sen inte brydde sig om oss. Som om man som föräldrar sätter barn till världen men sen inte vill ha dem.

Berättelsen om kvinnan vid Sykars brunn är berättelsen om två törstande som finner varandra. Kvinnan hade slutligen hittat till den enda källan som kunde släcka hennes törst. Men Jesus talade om ytterligare en källa. Vattnet som Jesus ger kan bli en källa även i oss.

De här orden är kanske för stora för oss att ta till oss. Kan vi bli en källa för andra? Där andra får dricka vatten som ger evigt liv. Ja, Jesus säger ju faktiskt det. Om vi dricker av det vatten som Jesus erbjuder oss så kommer det att väcka vårt inre till liv så att en källa börjar porla fram. Det är något som kommer från Gud, inget vi kan åstadkomma själva, men det är ändå något som sprudlar fram inom oss med liv som aldrig kan dö.

Jag tror att livet för kvinnan blev förändrad den dagen, hon hade äntligen funnit det hon sökte, källan för hennes törst. Källan med det levande vattnet.